

ENKÄT i Pilotprojektet för genuscertifiering vid Lunds universitet

Under våren 2009 pågår vid Lunds universitet ett pilotprojekt för att undersöka möjligheter och metoder för genuscertifiering. Tre institutioner deltar i projektet: Fysiska institutionen, Institutionen för energivetenskaper samt Trafikflyghögskolan. Nedan följer bakgrundsinformation om projektet.

I *Jämställdhetspolicy för Lunds universitet 2006-2010* anges att relevanta genusperspektiv och en könsmedveten pedagogik ska vara ett naturligt inslag i all utbildning.

Genusperspektiv = Innehållet i undervisningen. Det innebär att stoffet problematiseras ur ett genusperspektiv / att undervisningen presenterar den genusforskning som finns inom det aktuella ämnet. Genusvetenskap är ett tvärvetenskapligt forskningsområde och det finns genusforskning inom allt från litteraturvetenskap och teologi till medicin och fysik. Vetenskap präglas, i likhet med resten av samhället, av föreställningar om kvinnligt och manligt vilket påverkar exempelvis undervisningens former och innehåll, samtalston, språkbruk och hur forskning bedrivs.

(Köns-/)Genusmedveten pedagogik = Formerna för undervisningen. Detta handlar om hur genus beaktas i undervisningssituationer. Vem känner sig välkomnad på utbildningen, vilken jargong används, hur fördelas talartiden, hur bemöts frågor från olika personer, hur ser examinationen ut och vem undervisar?

Vad är egentligen genus? Kvinnligt och manligt beskrivs i genusteoretiska sammanhang som sociala och kulturella fenomen, föränderliga i tid och rum. Genus är en term för de sociala och kulturella processer som skapar föreställningar om både kvinnor och män. Genus skapas i en ständigt pågående social process i vilken individ-, organisations- och samhällsnivån samverkar. Maktrelationen mellan könen är central för förståelsen av genus.

Genusperspektiv var ett prioriterat insatsområde redan i policyn 2001-2005, men ambitionerna inom området har fått en begränsad genomslagskraft. Detta fick universitetsstyrelsen att tillsätta en projektgrupp för att arbeta med metoder för att främja genus i undervisningen. Projektgruppens uppgift var att under läsåret 07-08 utreda möjligheterna för att genom någon form av certifiering påskynda och synliggöra arbetet med en bred integrering av relevanta genusperspektiv och en könsmedveten pedagogik vid LU. I uppdraget ingick även att föreslå kriterier och tillvägagångssätt för en eventuell genuscertifiering.

Det finns stora skillnader mellan olika institutioner och det är viktigt att genuspedagogik införs på det sätt som passar bäst på varje enskild institution. Det finns på många håll en stor vilja att införa ett genustänkande, men tveksamheter och kunskapsbrist kring hur man egentligen gör. Därför har projektgruppen valt att göra en kriterielista formulerad som ett frågebatteri som kan fungera som en introduktion till genusarbetet.

Genuscertifieringsprojektet bygger på frivillighet och tanken är att kriterielistan ska ses som ett inspirerande och praktiskt verktyg för institutionerna. Genom att ställa frågorna till den egna organisationen reflekterar man över hur genus spelar roll på institutionen och reflektionen ger möjlighet till idéer och tillämpning.

Nedan följer ett urval av de frågor som finns i kriterielistan. Vi vill veta vad du som anställd har för uppfattning i de olika frågorna. Om någon fråga är otydlig, skriv gärna en kommentar om detta.

Egen kunskap om genus

1. Hur uppfattar du din kunskapsnivå om genus?

mycket god / god / grundläggande / liten / obefintlig

Genusmedveten undervisning

2. Har du reflekterat över din och studenternas roll ur ett genusperspektiv? **Ja / Nej**

Utveckla gärna:

3. Använder du varierande undervisningsformer för att tillgodose studenters skilda lärtilar? **Ja / Nej**

Utveckla gärna:

4. Är tentor avidentifierade vid examination? **Ja / Nej**

5. Används varierande examinationsformer för att tillgodose studenters skilda lärtilar? **Ja / Nej**

Utveckla gärna:

6. Förekommer både kvinnor och män som examinatorer? **Ja / Nej**

7. Beaktas genus i kursutvärderingar? **Ja / Nej**

Om ja, hur?

8. Försöker du bedriva en genusmedveten pedagogik och i så fall hur?

Genusperspektiv i undervisningen

9. Omfattar kurslitteraturen du använder såväl kvinnor som män som författare? **Ja / Nej**

10. Använder du kurslitteratur som uttryckligen analyserar kursens ämne ur genusperspektiv? **Ja / Nej**

11. Är den kurslitteratur du använder fri från uttryck för sexism, homofobi och rasism? **Ja / Nej**

12. Har du fått någon utbildning avseende genusperspektiv i undervisning och genusmedveten undervisning? **Ja / Nej**

13. Är du bekant med genusforskning som knyter an till det ämne som undervisas? **Ja / Nej**

14. Genomsyrar genusperspektiv din undervisning? Det kan tex innebära att problematisera etablerade begrepp, teorier och metoder med avseende på genus, eller att använda konkreta exempel som aktualiserar genusfrågor. **Ja / Nej**

Ge gärna exempel:

15. Hur tror du studenterna upplever närvaron/frånvaron av genusperspektiv i undervisningen?

16. Tror du att genusperspektiv är viktigt i ditt ämne och på vilket sätt?

Planer och policys

17. Känner du till institutionens jämställdhets- och likabehandlingsplan? **Ja / Nej**

18. Känner du till vem/vilka som är ansvariga för institutionens jämställdhets- och likabehandlingsarbete? **Ja / Nej**

Kommentarer:

Motverka trakasserier och kränkande särbehandling

19. Känner du till hur institutionen arbetar för att förebygga och motverka könsrelaterade och sexuella trakasserier? **Ja / Nej**

20. Känner du till hur rutinerna ser ut för handläggning av trakasseriärenden? **Ja / Nej**

Kommentarer:

Egna idéer

21. Har du kunskap/idéer om hur ett genusperspektiv kan anläggas på ditt ämne samt om hur undervisning kan göras genusmedveten? **Ja / Nej**

Utveckla gärna:
